

40. Ad aquas fortes destillandas non adhibenda est Cinnabaris mineralis.

41. In Cinnabari nativa multa latent naturæ arcana.

42. Aurum & argentum in se continet Cinnabaris mineralis.

43. Secretum maximum pigmentariorum est Cinnabaris nativa.

44. In portentosis ignium exitialium machinationibus miranda præstat Cinnabaris mineralis.

45. Ex Cinnabari nativa parari potest lapis Philosophorum.

46. Cinnabrium minerale longam promittit vitam.

C A P U T XXXVII.

Vsum Cinnabaris Mineralis, seu Minii Naturalis Mechanicum varium indicat.

IN elegantioribus parietum tectoriis Cinnabari, tempore *Dioscoridis*, usi sunt pictores; & hodie usum illius norunt, qui rubrum sanguinei coloris atramentum desiderant. Confer. *Guil. Goersee in arte illuminandi part. 6.* Cinnabrium prius parant siccum, absque ullo liquore molendo super lapidem porphyritem, deindè bis aut ter aquâ aspergunt, & super novos lateres extendunt, ut siccet, tandem exigente occasione cum aqua gummata vel albumine ovi, vel lacte ficulneo, vel oleo nucum miscent, juxta opus, quod pingere cupiunt, hinc sive hoc, sive Minio utantur, miniatores dicti fuerunt.

Præterea Cinnabari Alchymistæ sternunt solem lunam & reliquos planetas terrestres, ut metalla perfecta & imperfecta; quæ crucibulo clausa aut alio vase figulino in fornacibus urunt, ut in calcem convertantur, & suam formam penitus exuant, quam à Cinnabrio assumptam, & in eo repositam esse virtutem lapidis sui Philosophici opinantur.

Alii à Cinnabari Mercurium elicere nituntur, illum à præ separantes, ut pristinae formæ restituantur, & suam naturam mobilem, fluxilem, terream, & absque fordibus mundam adipiscatur.

Qui corallia rubra mentiuntur, massam opificii Cinnabrio tingunt. Vid. *Theophrast. Paracelsus in Manual. prim.* Et unguentis coloris causâ Cinnabaris & anchusa adduntur. *Plinius hist. nat. lib. 13. cap. 1.*

Cera hodiè Cinnabrio inficitur, ut colorem rubrum acquirat, ad epistolas sigillandas, & ad alios etiam usus, ut docuit *Plinius*. Olim similem ceram appellabant miniatulam, quam præsertim adhibebant ad notandos in scripturis errores; qua propter, ubi talis cera conspiciebatur, loca illa corrigenda designabat. Huc respexit *Cicero*, sic ad *Atticum* scribens: *ceras tuas miniatulas extimescebam.*

Tantâ fuit æstimatione Minium apud antiquos, ut illo simulachra Deorum tingerent; hujus testem habemus *Plinium hist. nat. lib. 33. cap. 7.* qui faciem simulachri *Jovis* diebus festis Minio illini solitam retulit; imò & triumphantium corpora; idcirco *Camillum* sic triumphasse, & additum unguentis cœnæ triumphalis, & à Censoribus etiam *Jovem* miniantum locari scripsit. His addimus, quòd apud populos *Aethiopicos* proceres illo tingebantur, &

ibi quoque Deorum simulacris talis color addeba-
tur. Pariter *Alexander ab Alexandro lib. 1. cap. 20.*
Aethiopes præliaturos dimidiam corporis sui par-
tem Minio, & dimidiam gypso inficere solitos esse
scribit. In celebritate festorum *Bacchi* ejus simu-
lachrum Minio fuisse mangonizatum pronunciat
Pausanias in Achaicis. Et *Panis* simulacrum Minio
sanguineisque ebuli baccis rubuisse asserit *Virgi-
lius, Eclog. 10.* sic canens:

Pan Deus Arcadiæ venit; quem vidimus ipsi

Sanguineis ebuli baccis Minioque rubentem.

Hinc fortasse nobiles *Italorum* matronæ fucum ex
Minio vel Cinnabari, sibi comparantes, ad augen-
dam majestatem faciem illinunt, ut coloratiores &
rubicundiores viris suis appareant; rubedinem
enim vultus pulchritudini summæ *Itali* adscribunt.
Minio corpora tinxerunt etiam *Maxyes in Africa*
& rustici in *Latio* sacra *Bacchi* celebrantes.

In tam singulari honore apud priscos erat hoc
pigmenti genus, ut teste *Cantacuzeno* juramenta
Imperatorum Minio subscriberentur.

Similiter notæ illæ librorum fuerunt miniatulæ,
quas paragraphos, coronides & asteriscos suis no-
minibus appellarunt Poëtarum interpretes, ut in
antiquo *Pindari* exemplari animadvertimus. Quin-
imò librorum tituli hoc præcipuo honore afficie-
bantur, ut Minio decorarentur. Quocirca *Ovidius*
alloquens suum *libellum tristium alloquiorum* eum
Minio indignum reputavit, dum hunc in modum
cecinit:

Nec titulus Minio, nec cedro charta notetur.

Olim etiam legum tituli & primæ literulæ rubricæ
vel potius Minio pingebantur; unde *Juvenalis Sa-
tyr. 14.* majorum leges rubras appellavit:

Perleges rubras majorum leges.

Et *Persius Satyr. 5.* ita cecinit:

Excepto si quid Masuri Rubrica vetavit.

Atque indè titulos librorum dictos volunt, nimirum à tutuli similitudine. Est autem tutulus *Festo* flaminearum capitis ornamentum, extructum in altitudinem, quòd fit vittâ purpureâ crinibus innexâ; hînc *Martialis*:

Rasum pumice, purpuraque cultum.

Miniatores idè dicuntur, qui librorum inscriptiones & capita Minio ornant. Vid. *Mag. cap. 14. lib. 1. Sim. Scharidius in Lexic. juridic. ad voc. Rubric.*

Minium quoque in scriptura voluminum antiquorum juxta *Plinii* sententiam usurpabatur, clarioreque literas, vel in auro, vel in marmore, vel etiam in sepulchris reddebat. Minio & chryfocollâ solùm sterni mandavit *Caligula*, ut scribit *Ioh. Rosinus Antiq. Roman. lib. 5. cap. 4. ex Suetonio in Caligula.*

C A P U T XXXVIII.

Ex Minera Cinnabaris posse parari Lapidem Philosophorum asserit.

EX Srio & ære simul mixtis constare Lapidem Philosophorum docuerunt cum *Paracelso* Chymicorum & Alchemistarum præstantissimi, ut *Gerhardus Dorneus in lib. de transmutat. metallor. Laur. Ventura de Lapid. Phil. cap. 7. 10. 11. & 29. David Lagneus Harmon. Chymic. cap. 1. & 3. nec non Philosophus quidam Anonymus Introduct. de Arbore Solari cap. 5. In eo Mercurius est materia, & æur est for-*